

De grote scheiding in de filosofie van de moderne tijd is de scheiding lichaam- geest die Descartes voltrekt. Daaruit voortgekomen is er een scheiding tussen empirisme en rationalisme. Geest of zintuigen, welk van de twee is volgens jou denken de basis van je kennis over de werkelijkheid?

Uit filosofie van a tot z nog even de definities ;

Empirisme Een belangrijke filosofische stroming waarin ervan uitgegaan wordt dat voor het bereiken van kennis de zintuiglijke of onmiddellijke *ervaring doorslaggevend is. Onder empirie verstaat men dan de ervaring in een toegespitste betekenis van dit woord. De term empirie stamt uit het Grieks: empeiría, 'zintuiglijke kennis en de herinnering daaraan'. Het empirisme kreeg zijn huidige betekenis vooral door de tegenstelling tot het *rationalisme, de opvatting dat de mens beschikt over (volgens sommigen aangeboren) ideeën en zekerheden die niet getoetst kunnen of hoeven te worden.

Rationalisme

Aanduiding voor een aantal filosofische of wereldbeschouwelijke systemen waarin de rede (Lat.: ratio), of het redelijke, op de een of andere manier centraal staat. Men kan onderscheid maken tussen een psychologisch, een metafysisch en een wereldbeschouwelijk rationalisme. Ook al bestaat er verwantschap tussen deze drie en zijn ze vaak verenigd opgetreden, het verdient de voorkeur ze als onafhankelijk van elkaar te beschouwen.

Hoewel rationalistische tendensen reeds in de Oudheid en de Middeleeuwen gesignaleerd kunnen worden, is het ongebruikelijk om in verband met de filosofie van vóór de 17e eeuw van rationalisme te spreken. Als vader van het rationalisme wordt meestal Descartes beschouwd. Voor wat het psychologisch rationalisme betreft is dit zeker juist. Descartes is echter niet ten volle als metafysisch rationalist te beschouwen. Wel hebben bepaalde aspecten van zijn filosofie bijgedragen tot de ontwikkeling van het metafysisch rationalisme, zoals de opvatting dat bepaalde voorstellingen en begrippen door God bij de schepping van de mens als het ware in diens bewustzijn zijn ingeplant: de theorie van de aangeboren ideeën. Deze (psychologische) theorie had voor Descartes metafysische implicaties daar hij meende dat Gods goedheid garant staat voor de toepasbaarheid van deze begrippen: er is inderdaad correspondentie tussen de begrippen en de werkelijkheid. De werkelijkheid is derhalve wezenlijk verstandelijk, rationeel van structuur.